

GARTNERSLÆGTEN JØRGENSEN

BAGSVÆRD

Af *Jørgen P. Jørgensen* ¹⁾

I. Slægtsoversigt

Slægten stammer fra Vestfyn. Her føres den ikke længere tilbage end til mine bedsteforældre.

A *Jørgen Pedersen*, gårdfæster under grevskabet Wedellsborg, var født i Håre, Tanderup sogn i 1831 og døde samme sted i 1915. Han var gift med *Elisabeth Andersen*, født i Eskør, husby sogn. Hendes bror var den konservative folketingsmand Niels Andersen, der var landskendt og gik under navnet "den meget veltalende fynbo". Han var en af de første, der merglede sin jord. Det var en så stor begivenhed, at den overværedes af selveste grev Wedell.

B Min far var handelsgartner *Peder Jørgensen*, født i Håre i 1861 og død på "Østerlund" i Bagsværd i 1943. Han var gift med *Anna Kathrine Hansen*, datter af husfæster Hans Madsen i Hjerup, Kerte sogn. Hun var i sine yngre år kokkepige på Barløsegård, hvor hun lavede mad efter madam Mangors kogebog. Meget mod sin vilje måtte hun bruge margarine, når smørprisen gik over 1 krone pr. 1/2 kg.

C *Jørgen Peder Jørgensen*, gartnerlejer i Bagsværd, født 29.8 1893. Om min uddannelse og virksomhed, se senere.

I 1917 blev jeg gift med *Hertha Cecilie Jensen*, født den 18.3 1895 i Hvilsted sogn ved Skanderborg som datter af møllebygger Chr. Jensen i Hvilsted, født 1855, død i Odder 1949, 94 år gammel. Han var gift med Marie Flsker, der var enebarn og arvede fødehjemmet, et sted på 3,5 ha som grænsede op til Torrild skov under Rathlousdal. Vi har 3 børn:

1 *Peter Jørgensen*, født 11.9 1919 på "Jægerslyst" i Bagsværd. Gift i 1948 med *Dorrit Larson*, født i Gerlev. Hendes far var maskinmester på Vestsjællands Sukkerfabrik i Gerlev. Han og hans kone, der begge er døde, stammede fra Skåne. I ægteskabet er der børnene Kirsten, Anne, Birthe og Jørgen Peter.

2 *Esther Marie Jørgensen*, født 29.3 1924 på "Østerlund". Uddannet som laborant. Gift med overlæge i Ålborg, dr. med. *Jørn Ditzel*. De bor i Hasseris og har børnene Susanne, født i Boston i USA, og Henrik, født i Glostrup.

Edith Anna Jørgensen, født 12.9 1929 på "Østerlund". Tog studentereksamen og blev uddannet som fysioterapeut. Har arbejdet i England, USA og Sverige. Gift med bygningsingeniør *Erwin Poulsen*, født 12.3 1926 på Frederiksberg. Lærer ved Danmarks tekniske Højskole i Lundtofte, forfatter af lærebøger etc. De bor i Kokkedal, har stor have med mange sjældne træer og buske. De har børnene Karin og Niels.

II. Peder Jørgensen og "Jægerslyst"

Om mine forældre og det hjem de skabte har jeg skrevet et indlæg: "Jægerslyst, mit fødehjem" i Historisk-topografisk Selskab for Gladsaxe Komunes Årsskrift 1972. Nedenstående afsnit er et uddrag heraf.

Jægerslysts historie kan føres tilbage til 1785. Min far ejede den fra 1891 til 1943. Efter ham havde min bror, overassistent Knud Christian Jørgensen, ejendommen i en halv snes år. Den har således været i vor slægts eje i 62 år.

Om far og mor er der nogle oplysninger i første del af denne fremstilling. I 1883 var far soldat ved livgarden – farfar lå ved hestegarden i Rendsborg, jeg selv var almindelig infanterist. Da Christiansborg slot brændte i 1884, blev min far sendt fra Amalienborg til Christiansborg med melding om slotsbranden – det fandt han var en underlig forestilling. Efter militærtjenesten havde far forskellige jobs i København, bl.a. arbejde hos B. & W. I 1888 kom han til Bagsværd som brødkusk hos bagermester Rasmus Petersen. Han kørte brødvogn til 1920. På det tidspunkt havde vi i otte år oparbejdet et frilandsgartneri her på Østerlund. Fra 1888 til 1891 sparede far 500 kr. op, som blev brugt til køb af Jægerslyst, der kostede 8.000 kr.

Far lagde et stort arbejde i ejendommen, f.eks. kulegravede han selv den 10.000 kvadratalen store have, hvorefter der blev tilført et tykt lag staldgødning. Den var så i stand til at give store afgrøder. Det var dyrkning af frugtbuske, far slog ind på. Jeg husker fra 1908, at vi høstede 9.000 pund ribs og lige så mange pund stikkelsbær samt mange kirsebær og dertil 1.200 pund honning. – Far var også biavler. Mor plukkede ribs. Det var alle vegne hos bærfrugtavlerner en forudsætning, at konerne var med i alt det arbejde, der fulgte med bærfrugtavlern; og var der, som hos os, fremmede plukkere, var det konen, der ledede arbejdet. Indtægten i de nævnte år var så stor, at der blev råd til at købe et par brugte cykler. Ejendommen og dens omgivelser var en ideel tumleplads for børn. Mod øst var vor nabo murermester Adolf Vogel, der var en dygtig håndværker og havebruger. Han havde i baron Stampes tid været med til at fragte de store kampesten fra "Rønnebærgård" over isen til "Aldershvile". Fire heste trak stenene, den største af disse gik gennem isen. I 1860'erne var der mange pyromanbrande i Bagsværd. Vogel kom under mistanke og under den berygtede dommer Sylows behandling. Der anvendtes tortur, der bestod i, at de mistænkte og arresterede blev kaldt op om natten og iført våde, kolde skjorter. Vogel klarede frisag. Naboen mod nord "Camillas Minde", ejedes af skibsrestauratør Petersen. Han var meget dygtig som havebruger. Fra England hjembragte han de storfrugtede røde stikkelsbær 'Achilles', 'Whinhams' og 'Bloodhound' som han dyrkede i stamform.

At far fik anerkendelse af sit havebrug fremgår af, at han af de statsmidler, der stilledes til rådighed for Det kgl. danske Haveselskab til præmiering af husmandshaver, fik tildelt 20 kr. som det fremgår af omstående meddelelse. 20 kr. synes at være lidt, men det bør erindres, at en ugeløn for en arbejder dengang var 10 kr. Omregnet efter de nuværende forhold ville det svare til mindst 1.000 kr.

1. "Jægerslyst" i Bagsværd, foran huset står Peder Jørgensen og frue.

Jægerslyst, der var bygget som en lystejeendom, var, da mine forældre overtog den i efteråret 1891, og havde længe været en udlejningsejeendom, hvor der, foruden den lejlighed på første sal, som mine forældre beboede, var to lejligheder i stuen. Lejligheden mod vest var lejet ud til forhenværende gårdejer Lars Christiansen, der var veteran fra treårskrigen. Han beskrev for os drenge, hvor frodig øen Als var, og begræd, at denne dejlige ø måtte afstås til Tyskland efter krigen i 1864. Lejligheden mod øst var i mange år lejet ud til forskellige mælkeforpagtere, der kørte mælk fra gårdene ind til København.

Der kom mange mennesker i mit hjem; mange kom, fordi far var bestyrelsesmedlem i Gladsaxe sogns sygekasse, hvor han i 1907 blev formand. I 1909 blev han medlem af sognerådet. Foruden for læsning var der i slægten store traditioner for religiøsitet. En af slægtens store kvinder rejste sig under en gudstjeneste i Tanderup kirke og sagde højt og tydeligt: "Skal vi ikke høre Guds ord i kirken i dag", medens den rationalistiske pastor Arensbach var langt inde i omtalen af fordelene ved syvvangdrift.

Far solgte selv sine varer fra haven på det gamle Grønttorv ved Vendersgade. Det var en af vor barndoms glædelige oplevelser at komme med på en torvetur.

2. Bærplukning på "Jægerslyst", fru Peder Jørgensen (til højre).

III. Jørgen Peder Jørgensen og "Østerlund"

At jeg skulle være gartner var en given ting. 14 år gammel kom jeg i lære hos forpagter *Ole Peter Olsen* i "Bakkely". Han var den første store handelsgartner i Gladsaxe med et areal på over 15 ha. Han var ikke selv gartneruddannet, men havde altid en uddannet gartner i sin tjeneste, i min tid var det Peter Dahl. O. P. Olsen var en fremtrædende mand i sognet, i perioder beskæftigede han op til 50 personer i sin bedrift, deriblandt mange kvinder og store børn ved bærplukning. Hans torvevogn var en prærievogn med sejl spændt ud over jernbuer. At jeg kom i lære hos Olsen hang noget sammen med, at han ligesom min far var biavler og ofte kom i vort hjem for at konsultere far. Jeg begyndte dog allerede som 12-årig at komme hos Olsen og køre med ham ind på torvet for som bud at bringe varer til de handlende. Jeg husker frugthandlerne Ahrenkilde i St. Strandstræde og Christensen i kælderen under hotel Phønix i Bredgade.

Bakkely var et frilandsgartneri med 200 drivbænkvinduer placeret hjemme ved gården midt i Bagsværd by. I bænkene dyrkedes der radiser som første kultur og senere meloner. Vi havde også salatgurker, i 1909 var de så vellykkede, at Olsen roste mig for resultatet. Vandingen var et stort problem. Der var en brønd med hestegangstræk, men den blev ofte pumpet læns, og så måtte jeg køre de 2 km ud til gårdens lod, hvor der var en stor dam, hvorfra vandet blev fyldt på en stor

Kjøbenhavn, den 27. Februar 1802

★ 1109 1802

Uf de Midler, som Det kgl. danske Haveselskab i dette Aar
kan uddelte til Husmænd og Parcellister for god og hensigtsmæssig
Behandling af deres Jord og dens Anvendelse til Dyrkning af Haves-
brugplanter, har det tilstaaet Dem en Præmie af 2 Rk.

Idet Præmien herved fremsendes, udtaler Bestyrelsen det Haab,
at denne Anerkendelse vil opmuntre Dem til fortsat Virksomhed og
Bestræbelser for Deres Jordlods Forbedring og dens Benyttelse paa
bedste Maade til Havedyrkning.

Paa Bestyrelsens Vegne

Alfred Bruun

Alfred Bruun
Professor i
den Landbrugsvidenskab

Til

Husmand Pear Jørgensen

Bagmarer & Løjregly

trætønde ved hjælp af en bøtte, og hjemme måtte jeg så bære det ud i vandkander. Vi havde mange tønder land med jordbær. I sæsonen havde vi daglig 2 vogne på torvet med jordbær og senere på dagen vogne, der kørte ud til kunderne med morgenplukkede jordbær, og om søndagen blev der altid kørt jordbær ud til kunderne. Den dyrkede sort var 'Victoria' ('Roskilde Victoria'), senere også 'Abundance'. Grønærter var også en stor kultur, delvis i kontraktavl til konservesfabrikker. Endvidere var der store arealer med hindbær, stikkelsbær og ribs. En del af gartneriet bar navnet "Paradiset". Her havde dyrlæge Petersen plantet frugttræer. Olsen var forpagter af Bakkely, der ejedes af dyrlægens enke. Hun var byens eneste frue; de andre koner var madam-mer.

Af sene kulturer havde vi gulerødder, porrer, alle slags kål samt peberrod. Desuden var der dyrkning af pil, der afsattes til kurvemagere, som der var flere af i Gladsaxe et godt stykke ind i dette århundrede. De største af pilene blev anvendt som tækkekæpper på stråtage.

Ole Peter Olsen var noget af en opfinder. Han konstruerede således en væv til binding af halmmåtter til dækning af f.eks. drivbænke. Han solgte mange måtter, og desuden solgte han skyggemåtter til drivhuse m.v., de fremstilledes af de meget store rør fra Søborg mose, rør, som han delvis købte af Jeppe Sørensen, Emdruphøj. Han leverede endvidere hakkelse til Gladsaxes mange vognmænd. Jeg har i månedsvis om vinteren gået bag de heste, som via den såkaldte hestegang, trak hakkelsemaskinen, for at få oplag af hakkelse til sommertiden.

På Bakkely var jeg i 3 år og kom så i lære hos handelsgartner *Svend Bruun*, Brøndby Strand, hvis bedrift ingenlunde stod tilbage for Peter Olsens.

Fra Svend Bruun kom jeg som elev til handelsgartner og blomsterhandler *Hans Christian Hansen*, "Stormly" på Ålekistevej i Vanløse. Chr. Hansen var en af de mange fynske gartnere, som i 1890'erne og senere forlod fødeøen og slog sig ned ved København. For Chr. Hansens vedkommende først som blomsterhandler på Vesterbrogade. Både som ung gartner på Billeskov og i gartneriet i Vanløse havde Chr. Hansen et klaver. Det første, han foretog sig, når han fra blomsterhandelen kom ud i gartneriet, var at spille klaver.

Stormly var et gammeldags gartneri. Drivhusene havde tyndt glas og måtte dækkes med trælemme om aftenen. Der var godt 700 drivbænk-vinduer, der hovedsageligt anvendtes til meloner af sorten 'Stormly', gartneriets egen tiltrækning. Den store mængde halmet hestegødning til opvarmning af drivbænkene leveredes af vognmand Blyt i Smallegade. I drivhusene blev der dyrket *Adiantum*, Venus hår, hvilket gav anledning til navnet "Venus-Hansen". Der dyrkedes også *Asparagus plumosus* og sprengerí; desuden engelske pelargonier, som blev drevet frem af en meget sparsom vanding og kunne sælges allerede i marts for 1,50 kr. pr. stk., og de havde yderligere den fordel kun at fylde lidt på torvevognen. Konkurrenternes planter, der kom senere og var dob-

belt så høje, opnåede kun 75 øre pr. stk. Der fandtes af vandingsmateriel kun vandkander i gartneriet i 1912, hvorfor alt vand måtte bæres rundt, hvilket opfordrede til at spare på det. Især blev der sparet på vand til melonerne. På bænkepladsen var der nedgravet store tønder, hvor vandingsvandet blev tempereret. I vinduerne blev der som forkultur dyrket stedmoderplanter, der blev langstilkede og velegnede til binderi. På friland dyrkedes der roser, hvis blomster blev skåret mellem kl. 4 og 5 om morgenen for at komme på torvet samme dag. Vi elever var glade for at skære og pakke roser for en timeløn af 50 øre, selv om det gav en arbejdsdag på 14 timer.

Den sydligste del af Ålekistevej var et vigtigt gartnericentrum. Der var I. P. Frandsen, der havde blandet handelsgartneri, og Riise, der havde været i Amerika og dyrket roser. Disse bedrifter flyttede senere uden for byen og blev til storgartnerier.

Chr. Hansen var en særpræget personlighed med mange interesser, bl.a. interesserede han sig for flyvning. Da det tyske luftskib "Hansa" med Grev Zeppelin ombord fløj over København, gav Chr. Hansen os alle fri til at tage ud til Amager for at overvære Hansas ankomst. I sommeren 1912 foretog Chr. Hansen en rejse til England og fortalte os om de triste kulminebyer derovre.

Besøgende på Stormly, og dem kom der mange af, måtte beundre den pinlige orden, der herskede i gartneriet, og ikke mindst lagde man mærke til de mange vandkander, stillet op i snorlige rækker som soldater på geled. Endvidere lagde man mærke til den høje og velplejede tjørnehæk, der skærmede gartneriet mod vestenvinden. Gartneriarealet ved Ålekistevej er forlængst bebyggede.

Efter mit ophold på Stormly kom jeg hjem og gik i gang med at starte egen bedrift.

I sommeren 1912 købte min far 5 1/2 tdr. land af proprietær Madsen, den daværende ejer af Svejgaarden. Han boede på Rungsted-egnen, men gav sig af med udstykning af gårde. I handelen indgik en stor moselod fra Svejgaarden. Allerede i efteråret 1912 begyndte vi at plante stikkelsbær og hindbær, sidste af den fortrinlige sort 'Fajstrup', der var remonterende (bar frugt 2 gange i samme år), hvorfor vi kunne have hindbær til ind i november. Stikkelsbærsorterne var 'Achilles', 'Bloodhound', 'Whinhams' og 'Green Walnut' ('Green Willow' grønt flaskebær?) samt 'Union'. I 1904 havde vi købt 20 buske af disse sorter i D. T. Poulsens planteskole og formeret dem op i 100-vis. Vort stikkelsbærareal nåede op på ca. 6 tdr. land. - Andre store stikkelsbærdyrkere ved København var Svend Bruun og H. C. Koch.

Der kom nogle strenge år med angreb af stikkelsbærdræberen (en amerikansk meldugart). Vi tog kampen op og fik megen glæde af sprøjning med blåsten. Jeg tænker med taknemmelighed på den hjælp, vi fik af plantepatolog H. Øhlers, Lyngby, som også ved sprøjning med oliepræparater fik bugt med stikkelsbærmiderne på bladene. - Vi nåede op på at have flere tusind kg modne stikkelsbær på torvet en enkelt dag, og de kunne sælges. Nu er dyrkningen af modne stikkelsbær slået ud af indførte søde kirsebær, ferskner og blommer.

3. Stuehuset på "Østerlund" 1951.

Frilandskulturen i øvrigt. Vi plantede også ribs på 1/4 ha. I den sommer, vi byggede stuehuset på Østerlund, solgte vi for 3.000 kr. ribs. Tørke havde ødelagt ribsavlen i det sydlige Jylland, hvorfor vi leverede bær til Kolding, Vejle, Esbjerg og Ribe. Ribs brugtes dengang ved tilberedning af rødkål. Solbær, som nu er en vigtig vare, dyrkede vi ikke i større stil. Derimod dyrkede vi mange rabarber. De gav godt udbytte, især gjaldt dette for fremdrevne rabarberstilke. Mange gange har jeg været glad for den svenske opkøber Holmquist fra Eslöf (Finland), der på torvet aftog alt, hvad vi havde af rabarber. Vinrabarber var især efterspurgt. Et år købte jeg en hel vognladning af denne sort hos en gartner i Lundby; de viste sig særlig gode til drivning. Sammen med Harry Pedersen, Raunshøj, købte jeg et stort parti af den dybrøde sort 'Elmsfeuer' af N. Flensted-Andersen i Ålborg. Også denne sort blev en god forretning; et år solgte jeg en vognladning blokke til Sverige, de indbragte 1 kr. pr. m² af den plads, de havde optaget. Også rabarberstilke fra friland var en god forretning, et år solgte vi for mange penge før 1. april. — Kirsebær betalte sig også godt, vi havde 20 træer af 'Skyggemorel', som et år under 2. verdenskrig gav frugter for 7.000 kr. Fabrikant Heering, der ellers kun ville bruge 'Stevnsbær' til sin berømte likør, måtte denne gang også anvende 'Skyggemorel'. Jordbær var allerede fra de første år en forholdsvis stor kultur hos os. Vi begik, som andre jordbærdyrkere, den fejl, at skrællegrave mellem rækkerne, og når jorden var frossen, at trille udbrændt staldgødning ud mellem rækkerne. Det var ganske vist en fordel for beva-

4. Agurker i hus på "Østerlund", Jørgen P. Jørgensen med sønnen Peter 1927.

ringen af jordens fugtighed, men det gav jordkulde, og nattefrost kunne ødelægge mange af de tidligste blomster. Det var en stor forbedring, da vi gik over til at holde jorden løs mellem rækkerne ved hjælp af hestehakken. – Vi dyrkede også rødkål samt hvidkål til eksport til Rusland, se senere.

Drivhuskulturerne. På Østerlund byggede vi det første drivhus i 1923, og derefter gik det støt med nybygning af drivhuse i løbet af 25 år, ofte et par stykker ad gangen. De blev som regel bygget om efteråret og mange finansieredes med veksler. Det var risikabelt i økonomisk henseende; thi der måtte ikke ske uheld med kulturerne, f.eks. kunne en sprængt kedel betyde en katastrofe. En hjælp var det, at vore varmekedler altid var stort dimensionerede. I denne sag havde jeg en udmærket rådgiver i repræsentant Christoffersen for firmaet Lund & Lawætz. I husene dyrkedes der for det meste tomater og agurker. Først i 1930'erne begyndte vi at have et par huse med tomater i 8-tomme potter, og allerede i maj måned havde vi modne tomater til gode priser; men også agurker havde vi held med. Et år fik vi besøg af Svend Bruun og hans førstemand, Oluf Kirk. Sven Bruun roste agurkerne og sagde: "Det kalder jeg agurker". – De kom lige fra væksthushusforsøgsstationen i Virum, hvis agurker var mindre vellykkede det år. Drivning af jordbær var også en vigtig kultur. Vi kunne levere fine velbehandlede bær, ikke mindst fordi min kone og jeg selv plukkede

5. Jordbær i hus på "Østerlund".

dem med stor omhu. Vi har haft jordbær udstillet i Forum i en uge, og derefter var de en fin salgsvare. Tiltrækningen af planterne til drivning foregik således: Vi prikede hver eftersommer mange tusind af de bedste udløbere fra unge planter. Alle, som ikke havde kraftige blomsteranlæg, kasseredes. Sorten var 'Deutsch Evern', der havde tilbøjelighed til at give golde planter. I øvrigt blev blomsteranlæggene fjernet fra drivplanterne, for at disse kunne danne kraftige blomsteranlæg, før de pottedes. Vi solgte jordbær, ikke mindst i krigsårene 1940-45, for store penge, over 30.000 kr. om året var almindeligt.

En kultur, der kom til at betyde meget for os, var champignon. Fra en rejse i USA i 1926 hjembragte professor Hother Paludan sterilt dyrket mycelium af den der dyrkede champignon. Det opformeredes her i landet og blev grundlag for en stor og mere sikker champignonkultur, bygget op på de i 1930'erne af C. Riber Rasmussen udførte forsøg på Landbohøjskolen. En af de første, der havde godt udbytte af champignondyrkning var civilingeniør Axel Kristensen fra Ny Kastrupgård (forsyningsminister i kort tid). Han havde først i 1920'erne købt 5 tdr. land på Buddingevej. Ved hjælp af engelsk litteratur havde han sat sig ind i champignondyrkning; han delte sin viden med mig. Som vinterkultur betød champignondyrkningen overmåde meget for os i økonomisk henseende. I krigsårene gik prisen pr. kg. helt op til 18 kr. I drivhusene havde vi som vinterkulturer kørvel, radiser, persille og salat.

Vi var til at begynde med indstillet på hestekraft som drivkraft og til transport. Min far kørte ind til torvet med hestevogn til 1930. Vi købte da en lille varevogn, en Plymouth, som vi havde i 20 år.

Udadgående arbejde og offentlige hverv. En handelsgartner har som regel nok at gøre i sin egen bedrift, og det havde jeg for så vidt også, men jeg fik dog tid til adskilligt arbejde uden for egen bedrift. Mit første tillidshverv havde jeg under den første verdenskrig, og det var angående hvidkål. Før i tiden havde Danmark en ikke ubetydelig eksport af hvidkål til Rusland, fortrinsvis dyrket på Amager. Denne eksport gik i stå under krigen og er aldrig kommet i gang senere. Hvidkål er en for tung og billig vare til så lang transport. Til gengæld fandt vi andre markeder, især i Rusland. Af hensyn til vor egen forsyning blev eksporten reguleret og tildelt dyrkerne efter et kvotasystem. Denne ordning blev til at begynde med administreret af redaktør Borregaard, Alm. dansk Gartnerforening. Den blev kritiseret, især af folketingsmand Jens Peter Lillelund, der havde købt ejendom i Bagsværd og blevet kåldyrker. Der dannedes en kåldyrkerforening, som overtog kontrollen og fik gennemført, at dyrkerne fik tildelt eksportkvota i forhold til deres kålareal. Jeg fik det hverv at kontrollere kålarealerne i København og Roskilde amt. Jeg cyklede ud med en bismervægt og en sæk på ryggen. - Børnene troede at det var en kludekræmmer, der var på færde.

I 1937 blev jeg valgt ind i Gladsaxe sogneråd, hvor vi var tre konservative medlemmer. Jeg blev hurtigt ordfører i mange spørgsmål: Teknisk udvalg, parkudvalget og biblioteksudvalget. Jeg var i den mærkelige situation at være dus med socialdemokraterne og de's med mine partifæller. - Det var en fordel, fordi det er lettere at give modstanderne en opsang, når man er dus med dem. Jeg havde megen glæde af mine 29 år i kommunalbestyrelsen, hvor jeg var viceborgmester i 1958-66 og havde et fortrinligt samarbejde med borgmester Erhard Jakobsen. Som formand for teknisk udvalg havde jeg et udmærket samarbejde med den meget dygtige stadsgartner H. Pagh Andersen; vi fik anlagt mange anlæg, bl.a. ved Bagsværd sø og i Bagsværd mose. At disse anlæg har været til gavn og glæde er der ingen tvivl om, det tolkes i følgende linier, som jeg modtog til min 80 års fødselsdag i 1973, skrevet af Bodil Pescettini:

Tit har vi tænkt Dem at skulle rose
for stier, De skabte om sø og i mose
dejlige minder fra rige år
om nattergaleture i tanken står.
Deres navn har jeg kendt fra min barndoms dage
en hjert'lig lykønskning jeg be'r Dem modtage
- og altså TAK!

6. Champignongartneriet i Skovlunde.

I årene 1958-66 var jeg medlem af Københavns amtsråd, og i en år-række var jeg folketingskandidat, uden at opnå valg.

Meget tidligt kom jeg ind i gartnerorganisationerne, bl.a. i Københavns Handelsgartnerforening og blev bestyrelsesmedlem i Otto Møllers formandstid og sammen med Frode Sørensen og Sofus Christensen. Også i Københavns kreds af Alm. dansk Gartnerforening var jeg bestyrelsesmedlem bl.a. under formændene Peter Bech, Anton Pedersen og Aage Knudsen. Jeg har deltaget i mange Forum-udstillinger og er blevet tildelt mange værdifulde ærespræmier. At jeg i mange år var medlem af Alm. dansk Gartnerforenings repræsentantskab og i en del år dettes formand skal nævnes for fuldstændigheds skyld.

Slutning. Det forholdsvis gode resultat, vi havde med champignon-dyrkning, førte til, at vi i 1942 kunne købe 10 tdr. land i Skovlunde, for der at oprette et gartneri for vor søn *Peter Jørgensen*. Prisen var 17.000 kr. Arealet skrånede ned mod Harrestrup å og på et sted, hvor det var let at indrette et vandværk; en 10 m dyb boring gav rigeligt med vand, og vi havde ikke svært ved at få vandindvindingsret til 5.000 m³ pr. år. Vi byggede stald og udhus, og i 1943 et stuehus. Det var selvbyggeri, der udførtes ved hjælp af en tømrer og en murersvend. Jorden blev tilplantet med jordbær, hindbær, stikkelsbær og rabarber. Det var forholdsvis let at få koner til bærplukning. Genen af, at der var 8 km mellem de to gartnerier, blev ikke meget mærkbar, takket være

7. Jørgen P. Jørgensen i et af sine champignonhuse.

vore flinke kuske, som tog turen med godt humør. Jeg husker særlig en af dem; han havde haft et statsgartneri på Køge-egnen. Som det så ofte er tilfældet, er den, som selv har prøvet at være selvstændig, en god medarbejder. Sidst i 1940'rne overtog vor søn, Peter Jørgensen, gartneriet i Skovlunde, hvor han byggede 12 specialhuse til champignon-dyrkning. Omkring 1960 fandt han, at det arbejdsmæssigt set var en fordel at flytte til provinsen, og han indrettede derfor et stort champignongartneri i Nysted, som han imidlertid i 1972 solgte til gartner O. Ulrik Madsen, Vemmelev, for et millionbeløb.

Jordarealet til Østerlund blev solgt i 1954, men ikke villaen. Her nyder vi vort otium. Vi har den glæde, at vor sønnesøn Jørgen Peter vil være gartner. Det bliver fjerde generation af gartnere i vor familie.

Noter

1. Udover forfatterens egne oplysninger om biografiske data tilføjes her at han er Ridder af Dannebrog.